

Elintarviketeollisuuden vähähiilisyystiekartta

Kansallisen
biotalousstrategian päivitys
17.2.

Vähähiilinen biotalous elintarviketeollisuudessa

Lähtökohtia

- Elintarviketeollisuudesta aiheutuu **varsin maltillisesti** suoria kasvihuonekaasujen päästöjä
  - Päästöjä aiheuttavia tuotantoprosesseja on vähän
  - Omavaraisuus energiantuotannossa on melko harvinaista
- Elintarviketeollisuudesta aiheutuvat päästöt ovat **pääosin** peräisin **välillisestä** kuormituksesta
  - Keskeisiä päästölähteitä ovat raaka-aineiden tuotanto sekä energiatuotannon päästöt
- Vähähiilisemmän elintarviketuotannon edistämisen lähtökohtana ovat sekä elintarviketeollisuuden **omat toimet** että **yhteistyö** muiden toimijoiden kanssa

Vähähiilinen biotalous elintarviketeollisuudessa

Vähähiilisyiden linkki biotalouteen

- Kiertotalouden biopohjaisten kiertojen edistäminen ruokaketjussa
  - Elintarvikkeiden ominaisuudet vs. kiertotalous
  - Elintarvikkeiden tuotantoon sisältyvät prosessit ja toiminnot
- Katse koko ruokaketjuun ja eri toimijoiden välisiin yhteyksiin
- Ruokaketjun biomassojen ja materiaalivirtojen hyödyntäminen
  - Vähäpäästöinen ja uusiutuva energia, mm. biokaasu
  - Muut ravinnekiertojen mahdollisuudet
- Vähähiilisyiden vauhdittaminen materiaalitehokkuudella
  - MATSIT 2019-21: säästöt kustannuksina, ilmastopäästöinä sekä elintarvike- ja muuna jätteenä
  - Tehokkaampi materiaalien käyttö (ml. kierrot) vähentää ilmastopäästöjä ja jätteen määrää

Kolme pääviestiä

Kansallisen biotalousstrategian päivityksessä huomioitavaa

- Elintarviketeollisuuden sekä koko ruokaketjun merkitys osana kansallista biotaloutta (painotukset)
- Kestävä biopohjaisten raaka-aineiden tuotanto ja jatkojalostus on kansallinen menestystekijä => esitetty kansallisen kiertotalousohjelman uusiutuvien raaka-aineiden ”tuotantokatto” ei toimi; keskeistä ei ole paljonko tuotetaan vaan miten ja millä vaikutuksilla
- Elintarvikesektorilla moninaiset materiaalivirrat => selkeyttä määritelmiin ja käsitteisiin, jotta pystyttäisiin hahmottamaan kokonaiskuva, potentiaalit ja pullonkaulat

Tausta-aineistoa tiekartasta

Tiekartan sisältö

Tiekartassa muodostetaan kuva elintarviketeollisuuden **vähähiilisyyden nykytilasta**

- Tarkastelu noudattaa pääosin TEM:n ohjetta
- Välilliset päästövaikutukset (mm. raaka-aineet, energia, logistiikka) tarkastelun ulkopuolella

Tiekartassa esitetään **visio ja tavoitetila** alan vähähiilisyydelle **vuonna 2035**

- Tavoitteen saavuttamista kuvataan kahdella skenaariolla: perusura sekä visionäärisen vastuunkantajan skenaario

Tavoitteen toteutumisen näkökulmasta on tunnistettu **vähähiilisyyttä edistäviä toimia ja mahdollisuuksia** sekä siihen liittyviä **esteitä ja pullonkauloja**

- Tiekartassa esitetään myös **toimenpiteitä**, joita **muulta yhteiskunnalta** edellytetään alan tavoitteen saavuttamiseksi ja vähähiilisemmän elintarvikeketjun kehittämiseksi

Tiekartta on lähtölaukaus **systemaattiselle ja pitkäjänteiselle työlle** elintarviketeollisuuden ilmastotoimien edistämiseksi.

Elintarvikkeiden hiilijalanjälki*

*Osuudet perustuvat vastanneiden yritysten vastauksiin ja voivat vaihdella merkittävästikin toimiala- ja yrityskohtaisesti

50%

RAAKA-AINEET

30%

ENERGIANTUOTANTO

10%

ELINTARVIKKEIDEN VALMISTUS

7%

LOGISTIIKKA

3%

PAKKAUSMATERIAALIT

Lähde: ETL:n sähköisen kyselyn ja haastatteluiden tulokset (2020).

Elintarviketeollisuuden tavoite 2035

Elintarviketeollisuuden vähähiilisyden tiekartan **visio vuoteen 2035**:
Vähähiiliset ratkaisut ovat alalla laajasti käytössä ja ilmastovaikutukset ovat hallinnassa elintarvikealan arvoketjussa.

ETL pyrkii yhdessä alan yritysten kanssa hiilineutraaliuteen ja tavoittelee toimialatasolla **75% kasvihuonekaasupäästöjen vähenemää** liikevaihtoon suhteutettuna vuoteen 2035 mennessä.

Elintarviketeollisuus sitoutuu myötävaikuttamaan ja edistämään vahvasti **koko elintarvikeketjun pyrkimyksiä** kohti hiilineutraaliutta.

Tavoitetilaan kuuluu, että valtionhallinto on aikavälillä 2020-2035 edesauttanut **ennustettavan toimintaympäristön** muodostumista.

Tämä on puolestaan mahdollistanut tarvittavat **investoinnit** vähähiilisyteen.

Elintarviketeollisuuden tiekartan pääelementit

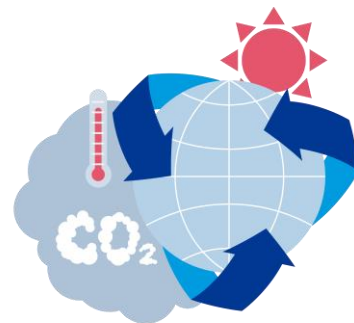
Nykytila

- Elintarviketeollisuuden suorat ilmastovaikutukset ovat maltilliset
- Välillisiä vaikutuksia ostoenergiasta, raaka-aineista, logistiikasta ja pakkauksista
- Yrityksillä käytössä jo nyt monia vähähiilisyysmenetelmiä

Tavoite

- 75 % vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä 2035 mennessä
- Vähähiilisten ratkaisujen käyttöönoton tukeminen
- Arvoketjuysteistyö vähähiilisten tuotantoketjujen edistämiseksi

Toimenpiteet

- Kehitetään tieteeseen perustuvia yhteisiä laskentamenetelmiä
- Varmistetaan vähäpäästöisen energian saatavuus ja parantava energiatehokkuus
- Edistetään koko elintarvikeketjun hiilineutraaliutta

Odotukset

- Vähähiiliset investoinnit mahdollistavat toimet
- Vakaus ja ennakoitavuus
- Osaaminen ja tutkimus
- Tuet ja muut siirtymän mahdollistavat kannustimet

Elintarviketeollisuusliitto

Kiitos!